

Til stk. 3

Forslaget til stk. 3 indebærer, at erhververen af et eksemplar af værker, der af *andre* er fremstillet efter de særlige bestemmelser i forslaget til stk. 1, får en vis begrænset ret til at fremstille sådanne eksemplarer, herunder sikkerhedseksemplarer, som er nødvendige for, at erhververen inden for sine egne interne rammer kan udnytte det erhvervede eksemplar efter dets formål. Forslaget ligger på linie med, hvad der efter lovens § 36, stk. 1, nr. 1 og 2, og stk. 2, gælder for benyttelse af edb-programmer og digitale frembringelser.

Adgangen til at fremstille brugs- og sikkerhedseksemplarer bør være nøje begrænset til de formål, der angives i bestemmelsen. Bestemmelsen er udformet med sigte på, at det ikke under nogen form skal være lovligt at videresprede de fremstillede brugs- og sikkerhedseksemplarer. For at modvirke en piratmæssig eksemplar fremstilling og spredning af markedsførte eksemplarer, der af andre er fremstillet og særligt tilrettelagt for handicappede, foreslås det i stk. 3, 2. og 3. pkt., at de brugs- og sikkerhedseksemplarer, som en erhverver har ret til at fremstille efter forslaget til stk. 3, 1. pkt., ikke må udnyttes på anden måde, samt at erhververens ret til at udnytte brugs- og sikkerhedseksemplarerne bortfalder, hvis det erhvervede eksemplar gøres tilgængeligt for almenheden, uanset på hvilken måde dette sker.

Adgangen til at fremstille brugs- og sikkerhedskopier efter forslaget til stk. 3 gælder kun for den, der har erhvervet et eksemplar ved en endelig ejendoms- overgang. Er eksemplaret i en brugers besiddelse som følge af udlån eller udlejning eller anden begrænset overdragelse, omfattes forholdet ikke af forslaget til § 17, stk. 3.

Når det gælder spredning af erhvervede eksemplar ved udlån og udlejning fra statslige og kommunale institutioner og lignende, må det antages, at der foreligger de fornødne muligheder for kontrol med de fremstillede brugs- og sikkerhedseksemplarer. Det foreslås derfor i stk. 3, 4. pkt., at det skal være tilladt for statslige eller kommunale institutioner og andre sociale eller almennyttige institutioner at bevare brugs- og sikkerhedseksemplarer, selv om der foretages udlån eller udlejning af erhvervede eksemplarer. Med hensyn til udlejning henvises i øvrigt til forslaget til stk. 2 og bemærkningerne hertil.

Forslaget til de nye bestemmelser vedrørende handicappede i § 17, stk. 1-3, er under høringen blevet positivt modtaget af Danmarks BlindeBibliotek, Dansk Blindesamfund, Danmarks Biblioteksfor- ening, Dansk BiblioteksCenter, Dansk Datafor- ening, Fonden for Aktive Blinde, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Refsnæs-

skolen, Statens Bibliotekstjeneste og Statsbiblioteket i Århus.

Den danske Forlæggerforening har meddelt, at man ingen kommentarer har til forslaget.

Samrådet for Ophavsret og Dansk Journalistfor- bund har udtalt sig imod forslaget. Det anføres, at der ikke er sagligt belæg for at udvide undtagelses- bestemmelsen i ophavsretslovens § 17 på den måde, som forslaget er udformet. Det er Samrådets opfat- telse, at der ikke bør tages særlige hensyn til én svag samfundsgruppe, de syns- og hørehandicappede, på bekostning af andre svage grupper i samfundet, så- som ophavsmændene og de udøvende kunstnere. Det anføres videre, at det må være en offentlig opga- ve at sørge for, at værker m.v. i nødvendigt omfang stilles til rådighed for blinde, døve m.fl. Samrådet finder, at en fornuftig løsning ville være at indføre en generel aftalelicens på handicapområdet. Samrådet kan ikke acceptere, at der indføres en tvangslicens for erhvervsmæssig udnyttelse. Kommercielle fore- tagender bør efter Samrådets opfattelse alene kunne erhverve udgivelsesrettigheder på grundlag af en eneret til ophavsmænd og udøvende kunstnere. Samrådet kan heller ikke støtte, at statslige og andre ikke-erhvervsmæssige foretagender ikke skal betale vederlag for en sådan udnyttelse. Staten bør sørge for betaling til rettighedshavere i enhver sammen- hæng, hvor beskyttet materiale anvendes af syns-, læse- eller hørehandicappede. Samrådet er desuden betænkelig ved den udnyttelse i form af databaser, Internettet og andre digitale tjenester, som forslaget åbner for. Det anføres endelig, at der kan opstå proble- mer med at afgrænse, hvilke værker der er »sær- ligt bestemte« til brug for blinde, døve m.fl., hvilket vil kunne medføre pirateri på området.

Sammenslutningen af Scenografer, Instruktører og Film- og TV-arbejdere har tilkendegivet, at man principielt ikke vil tage afstand fra forslaget om indfø- relse af tvangslicensbestemmelser på området, under den forudsætning at reglerne ikke kan omgås eller udvides til skade for ophavsmændene.

Under drøftelser med repræsentanter for ressort- ministerierne i de øvrige nordiske lande i Reykjavik i august 1996 er det tilkendegivet, at forslag af lignen- de karakter er under overvejelse i de andre nordiske lande.

Til nr. 2

Til stk. 1

I 1985 blev der gennemført en tvangslicensord- ning for samtidig og uændret fordeling af udsender- ser i radio og fjernsyn over kabelanlæg m.v. Ordning- en – også kaldet Copy-Dan kabellicensen – blev vi- dereført uændret i § 35 i ophavsretsloven af 1995.